

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 516
din 29.10.2009

Dosar nr: 348/2009

Petiția nr: 7.877/26.08.2009

Petent: G E P

Reclamați: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului,
Sector 3

Obiect: neacordarea plății indemnizației lunare și a bugetului personal
complementar prin virament în cont bancar pentru persoană cu handicap grav

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și adresa petentului

I.1.1. G E P

I.2. Numele și sediul reclamatei

I.2.1. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Sector 3,
B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 12-14, București.

II. Obiectul sesizării

Petentul arată că este o persoană cu handicap grav, și reclamata refuză să-
i plătească indemnizația și bugetul personal complementar prin virament pe card.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta consideră discriminatorie refuzul reclamatei de a-i plăti indemnizația
și bugetul personal complementar prin virament pe card.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 29.09.2009 (filele 12-13 din dosar). La citare a fost prezentă reprezentanta petentului, reclamații lipsind.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petentul, prin petiția înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) cu **nr. 7.877/26.08.2009** (filele 1-4 la dosar), arată că se consideră discriminat prin faptul că reclamata refuză să-i plătească indemnizația și bugetul personal complementar prin virament pe card. Până în luna decembrie 2008 a încasat aceste drepturi prin cont bancar, la fel și pensia de invaliditate. Din decembrie 2008, *„datorită unor disfuncționalități cu privire la plata prin cont bancar a prestațiilor sociale”* (**Adresa nr. 88660/25.11.2008** a reclamatei, în anexă), reclamata a sistat plata prin card bancar, dispunând ca drepturile să fie plătite prin mandat poștal.

Astfel, în perioadele de spitalizare pentru tratament și recuperare nu poate beneficia de sumele respective, nefiind prezent la domiciliu. Chiar și când se află la domiciliu, din cauza dizabilității (fiind total imobilizat), are mari greutate în a încasa banii. Doar prin înțelegerea personalului Oficiului poștal reușește să-și obțină drepturile, ceea ce nu este firesc.

Ulterior, printr-un alt răspuns din partea reclamatei, aceasta arată că sistarea plății prin virament a fost sistată *„pentru menținerea unui control strict al plății drepturilor bănești pentru persoanele cu handicap aflate în evidența instituției”* (**Adresele nr. 31764/16.04.2009, 56091/15.07.2009, 60319/31.07.2009** ale reclamatei, anexate).

Au fost oferite două posibilități de reclamat: prin mandat poștal sau de la caseria instituției. A doua modalitate de plată, datorită imobilității petentului, nu este deloc posibilă, decât dacă ar exista o procură notarială. O astfel de procură are caracter temporar, iar costurile ar depăși valoarea drepturilor bănești.

Petentul arată că celelalte direcții plătesc în continuare prin virament bancar drepturile.

Anexează documente în susținerea cauzei (filele 5-10).

Reclamata a trimis un punct de vedere prin **Adresa nr. 75314/28.09.2009**, semnată de F. Ș. V., director general, înregistrată la CNCD cu **nr. 8.694/28.09.2009** (filele 14-16), care arată următoarele:

- până în luna noiembrie 2008 drepturile au fost achitate și prin virament în cont curent;

- prin **Decizia nr. 47/09.10.2008** Camera de COnturi București a pus în vedere reclamatei obligația de a elabora proceduri scrise privind modul de verificare periodică a ajutoarelor acordate;

- au existat anterior o serie de plăți nelegale față de persoane decedate, mutate, reținute, arestate;

- în situația plăților efectuate în cont curent singura modalitate de control periodic a legalității este efectuarea de anchete sociale, însă ar fi imposibil ca cei aproximativ 9.000 de beneficiari să fie verificați o dată la 3 luni;
 - nu există o faptă de discriminare a petentului.
- Anexează documente în susținerea cauzei (filele 17-29).

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că petentului, persoană cu dizabilitate, imobilizat la pat și periodic sub tratament medical în spital, nu i se acordă plata indemnizației lunare și a bugetului personal complementar prin virament în cont bancar.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”. Potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 14 prevede: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 2 alin. (3) din O.G. nr. 137/2000 arată: „Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față

de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.”

Conform art 2, alin. (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

Colegiul director arată că, în conformitate cu prevederile legale, prin discriminare se înțelege (1) o diferențiere (2) bazată pe un criteriu (3) care atinge un drept (4) fără să existe o justificare obiectivă.

6.1. Existența diferențierii

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”*.

În consecință, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

Având în vedere situația specială a petentului, pe de o parte imobilizat la pat, pe de altă parte obligat să se spitalizeze pentru tratament, Colegiul director conțată că există un tratament diferențiat, întrucât situația petentului nu a fost tratată diferit față de situația altor persoane, care se pot deplasa și își pot ridica drepturile ori de la ghișeele reclamatei.

6.2. Existența unui criteriu

Colegiul director constată că tratamentul diferențiat rezultă din dizabilitatea severă, imobilitatea petentului.

6.3. Existența unui drept atins

Colegiul director constată atingerea dreptului de a beneficia de drepturile prevăzute de legislație pentru persoanele cu dizabilități.

6.4. Existența unei justificări obiective

Diferențierea nu reprezintă discriminare dacă pentru această diferențiere există o justificare obiectivă.

Justificarea obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare.

Privind justificarea obiectivă, prin juresprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a enunțat următoarele principii:

- **Convenția** nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalitățile faptice; justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză (**Cazul „referitor la unele aspecte ale legislației cu privire la limba educației în Belgia” împotriva Belgiei**, 23 iulie 1968);
- prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă; art. 14 din **Convenție** nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalitățile faptice; în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză; poate fi discriminatorie aceea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod disproporționat un grup de persoane, chiar dacă măsura nu vizează în mod specific acel grup; o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008);
- justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).

În analiza scopului legitim, trebuie analizat existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere.

În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

Colegiul director constată că scopul (asigurarea că plata nu se face către o persoană neîndreptățită) este legitim, însă metoda nu este adecvată și necesară.

Solicitarea ca o persoană cu dizabilități, care este imobilizată în pat, să se prezinte lunar pentru a-și primi drepturile (ori în fața casierei reclamatei, ori în fața angajațului poștei), este o solicitare care, neputând fi satisfăcute din motive obiective de petent, produce efecte discriminatorii. Reclamata are obligația nu doar de a verifica, în mod periodic, existența sau inexistența persoanelor cu dizabilități, dar și de a analiza situația lor, pentru a oferi toate serviciile de care aceste persoane au nevoie. Lipsa vizitelor regulate poate produce efecte negative asupra situației persoanelor cu dizabilități.

Prin urmare, fapta reclamatei, cum este formulată în petiție, reprezintă o discriminare indirectă a persoanelor cu dizabilități imobilizate la pat, fiind o practică aparent neutră care crează o situație de diferențiere ce atinge dreptul la indemnizația lunară și la bugetul personal complementar, fără o justificare obiectivă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, prin unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Neacordarea plății indemnizației lunare și a bugetului personal complementar prin virament în cont bancar reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 3 al **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;
2. Sancționează Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Sector 3 cu avertisment;
3. Recomandă Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului, Sector 3 să remedieze situația;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Consiliului local al sectorului 3 București.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Președintă a.i.

Data redactării 29.10.2009

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal de 15 zile, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

